

Θέμα 1

(α) [0.5 μονάδα] Να ορίσετε πότε ένας τύπος ϕ της προτασιακής λογικής είναι ταυτολογική συνέπεια ενός συνόλου τύπων Σ .

Απάντηση: Όταν κάθε απονομή αληθοτιμών που ικανοποιεί όλα τα στοιχεία του Σ ικανοποιεί και τον ϕ .

(β) [1.5 μονάδα] Να αποδείξετε προσεκτικά ότι ένας τύπος ϕ είναι ταυτολογική συνέπεια ενός συνόλου $\Sigma \cup \{\psi\}$ αν και μόνον αν ο $(\psi \rightarrow \phi)$ είναι ταυτολογική συνέπεια του Σ .

Απάντηση:

Ευθύ. Υποθέτουμε ότι ο ϕ είναι ταυτολογική συνέπεια του $\Sigma \cup \{\psi\}$. Για να αποδείξουμε ότι ο $(\psi \rightarrow \phi)$ είναι ταυτολογική συνέπεια του Σ , θεωρούμε απονομή a που ικανοποιεί όλα τα στοιχεία του Σ . Διακρίνουμε δύο περιπτώσεις: (α) Η a δεν ικανοποιεί τον ψ , τότε από τις ιδιότητες της συνεπαγωγής συμπεραίνουμε ότι η a ικανοποιεί τον $(\psi \rightarrow \phi)$. (β) Η a ικανοποιεί τον ψ . Τότε από την υπόθεση έχουμε ότι η a ικανοποιεί τον ϕ . Επομένως από τις ιδιότητες της συνεπαγωγής συμπεραίνουμε ότι η a ικανοποιεί τον $(\psi \rightarrow \phi)$.

Αντίστροφο. Υποθέτουμε ότι ο $(\psi \rightarrow \phi)$ είναι ταυτολογική συνέπεια του Σ . Για να αποδείξουμε ότι ο ϕ είναι ταυτολογική συνέπεια του $\Sigma \cup \{\psi\}$, θεωρούμε απονομή a που ικανοποιεί όλα τα στοιχεία του $\Sigma \cup \{\psi\}$. Τότε η a ικανοποιεί όλα τα στοιχεία του Σ . Άρα από την υπόθεση συμπεραίνουμε ότι η a ικανοποιεί τον $(\psi \rightarrow \phi)$. Επιπλέον, η a ικανοποιεί τον ψ , άρα από τις ιδιότητες της συνεπαγωγής συμπεραίνουμε ότι a ικανοποιεί τον ϕ .

Θέμα 2 [2 μονάδες]. Αν $f : X \mapsto Y$ συνάρτηση και $A \subseteq X$, τότε με $f[A]$ συμβολίζουμε το σύνολο $\{y \in Y \mid \exists x \in A : f(x) = y\}$. Αν επίσης $B \subseteq X$, με $A \setminus B$ συμβολίζουμε το σύνολο $\{x \in A \mid x \notin B\}$. Αληθεύει ότι $f[A \setminus B] = f[A] \setminus f[B]$; Να δικαιολογήσετε πλήρως την απάντησή σας.

Απάντηση: Δεν ισχύει. Αντιπαράδειγμα: Θεωρήστε $X = \{1, 2\}$, $A = \{1, 2\}$, $B = \{1\}$, $Y = \{1\}$ και $f(1) = f(2) = 1$. Τότε $A \setminus B = \{2\}$, $f[A] = f[B] = \{1\}$ και $f[A \setminus B] = f[\{2\}] = \{1\}$ ενώ $f[A] \setminus f[B] = \{1\} \setminus \{1\} = \emptyset$.

Θέμα 3 [2 μονάδες]. Έστω R μία μεταβατική διμελής σχέση σε ένα σύνολο A . Να αποδείξετε ότι η σχέση

$$S = \{(x, y) \in A^2 \mid (x, y) \in R \text{ και } (y, x) \in R\}$$

είναι επίσης μεταβατική.

Απάντηση: Έστω ότι $(x, y) \in S$ και $(y, z) \in S$. Τότε από τον ορισμό της S συμπεραίνουμε ότι $(x, y) \in R$ και $(y, x) \in R$ και $(y, z) \in R$ και $(z, y) \in R$. Από τη μεταβατικότητα της R και από ότι $(x, y) \in R$ και $(y, z) \in R$ συμπεραίνουμε ότι

$$(x, z) \in R. \quad (1)$$

Επίσης από τη μεταβατικότητα της R και από ότι $(y, x) \in R$ και $(z, y) \in R$ συμπεραίνουμε ότι

$$(z, x) \in R. \quad (2)$$

Το ζητούμενο συνάγεται από τις (1) και (2) και τον ορισμό της S .